

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

11.07.2019.

Nr.133
(prot. Nr.28., 3.p.)

Par būtiskas ietekmes atcelšanu vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai nodrošinātu Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenotu kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktā, veica vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgus analīzi šādiem elektronisko sakaru komersantiem:

1. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas Nr.: 40103283869, juridiskā adrese: Gunāra Astras iela 8B, Rīga, LV-1082 (turpmāk – SIA „Amber Telecom”);
2. akciju sabiedrībai „BALTICOM”, vienotais reģistrācijas Nr.: 40003443452, juridiskā adrese: Straupes iela 5/k-3, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „BALTICOM”);
3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ECO Networks”, vienotais reģistrācijas Nr.: 40003356193, juridiskā adrese: Dunties iela 6, Rīga, LV-1013 (turpmāk – SIA „ECO Networks”);
4. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Telegrupa Baltijā”, vienotais reģistrācijas Nr.: 40003284868, juridiskā adrese: Cēsu iela 31/k-3, Rīga, LV-1012 (turpmāk – SIA „Telegrupa Baltijā”);
5. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Nord Connect”, vienotais reģistrācijas Nr.: 40103763797, juridiskā adrese: Dzirnāvu iela 41–11, Rīga, LV-1010 (turpmāk – SIA „Nord Connect”) (turpmāk šā lēmuma ievaddaļas 1.–5.punkts – Komersanti).

Regulatora „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra Ieteikumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem minēto tirgu: Nr.2 – Vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšana individuālos mobilajos tīklos” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Regulatora tīmekļvietnē www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos

tīklos tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstīgi savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus un administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators ņem vērā Eiropas Komisijas ieteikumus attiecīgajā jautājumā.

Regulators konstatē:

1. Saskaņā ar Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.224 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.224) lemjošās daļas 1.punktu šā lēmuma ievaddaļas 1., 2. un 4.punktā minētie elektronisko sakaru komersanti ir noteikti par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū no 2013.gada 1.aprīļa. Ar Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 1.–9.punktu šā lēmuma ievaddaļas 1., 2. un 4.punktā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem noteiktas saistības.
2. Saskaņā ar Regulatora 2015.gada 5.marta lēmuma Nr.57 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.57) lemjošās daļas 1.punktu šā lēmuma ievaddaļā minētais elektronisko sakaru komersants SIA „Eco Networks” ir noteikts par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū no 2015.gada 13.aprīļa. Ar Lēmuma Nr.57 lemjošās daļas 1.–7.punktu SIA „Eco Networks” noteiktas saistības.
3. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.aprīļa lēmuma Nr.41 „Par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.41) lemjošās daļas 1.punktu šā lēmuma ievaddaļā minētais elektronisko sakaru komersants SIA „Nord Connect” ir noteikts par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos telefonu tīklos no 2017.gada 27.aprīļa. Ar Lēmuma Nr.41 lemjošās daļas 1.–7.punktu SIA „Nord Connect” noteiktas saistības.
4. Eiropas Komisijas 2009.gada 7.maija Ieteikuma 2009/396/EK par savienojuma pabeigšanas tarifu reglamentāciju fiksētajos un mobilajos tīklos Eiropas Savienībā (turpmāk – Tarifu ieteikumi) 1.punkts noteic, ka, izveidojot cenu kontroli un nosakot izmaksu uzskaites pienākumus saskaņā ar Direktīvas 2002/19/EK 13.pantu, pēc tam, kad ir veikta tirgus analīze saskaņā ar Direktīvas 2002/19/EK 16.pantu, valsts pārvaldes iestādēm ir jānosaka savienojuma pabeigšanas tarifi, pamatojoties uz izmaksām, kādas rodas efektīvam operatoram, tiem operatoriem, kurus valsts pārvaldes iestādes ir izraudzījušas par tādiem, kuriem piemīt liela tirgus spēja attiecībā uz savienojuma pabeigšanas balss izsaukumiem vairumtirdzniecības tirgos atsevišķos sabiedriskajos telefona tīklos. Tas nozīmē, ka šie tarifi būtu arī simetriski.
5. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.38 „Par savienojuma pabeigšanas publiskā mobilā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu” (turpmāk – Lēmums Nr.38) šā lēmuma ievaddaļas 1.–4.punktā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem ir noteikta savienojuma, kas saņemts no Eiropas Ekonomiskās zonas valsts, pabeigšanas katram savā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējā robeža 0,008868 EUR par savienojuma minūti.
6. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Regulators, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra Ieteikumu 2014/710/ES par

konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.

7. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13. un 17.punktu un 30.panta pirmo daļu veica Ieteikumā noteiktā tirgus Nr.2 – Vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšana individuālos mobilajos tīklos (turpmāk – Tirgus Nr.2) analīzi.
8. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir elektronisko sakaru komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā no pēdējās komutatīvās iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Elektronisko sakaru pakalpojuma lietotāji ir citi elektronisko sakaru komersanti, kuri nodrošina publisko telefonu tīklu.
9. Ņemot vērā konkrētā tirgus definīciju, Regulators ir noteicis, ka savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir elektronisko sakaru komersanta individuālais publiskais mobilais telefonu tīkls.
10. Regulators noteic, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšana individuālos mobilajos tīklos tirgus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
11. Regulators Tirgus Nr.2 analīzes gaitā ir ņēmis vērā šādus kritērijus: elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū), nepietiekama kompensējoša pirktspēja jeb tās trūkums, potenciālas konkurences trūkums, barjeras ienākšanai vai ekspansijai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgu analīzi).
12. Nepietiekama kompensējoša pirktspēja tirgū izpaužas kā nepietiekama lietotāju spēja pirkt elektronisko sakaru pakalpojumus tādos apjomos no elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū, lai tie varētu ietekmēt pakalpojumu pārdošanas cenu.
13. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un Regulatora 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 „Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem” veica konsultāciju ar tirgus dalībniekiem.
14. Regulatora tīmekļvietnē tika ievietots Ziņojums par tirgus analīzi. Regulators lūdza tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu par Ziņojumu par tirgus analīzi iesūtīt Regulatoram rakstveidā līdz 2019.gada 18.aprīlim.
15. Konsultācijas laikā Regulatorā netika saņemti tirgus dalībnieku priekšlikumi un komentāri.
16. 2019.gada 14.martā Regulators nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora vēstule Nr.2-2.76/10) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2019.gada 10.aprīlī Regulators saņēma Konkurences padomes 2019.gada 10.aprīļa vēstuli Nr. 1.7-1/325, kurā Konkurences padome atbildēja un norādīja: „*Konkurences padome norāda, ka tā piekrīt SPRK norādītajām tirgus definīcijām, tirgus analīzes rezultātiem, kā arī komersantiem piemērotajām saistībām.*”
17. SIA „Amber Telecom”, AS „BALTICOM”, SIA „Telegrupa Baltijā”, kurai Regulators ar Lēmumu Nr.57 ir noteicis būtisku ietekmi Tirgū Nr.2, un SIA „Nord Connect”, kurai Regulators ar Lēmumu Nr.41 ir noteicis būtisku ietekmi Tirgū Nr.2, nebija guvušas ieņēmumus no vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos sniegšanas un līdz 2019.gada 1.martam ir atteikušās no tām piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz publiskā mobilā telefonu tīkla numuriem vai tās līdz

2019.gada 1.martam bija vienojušās par tām saistošo starpsavienojumu līgumu darbības izbeigšanu. Šie elektronisko sakaru komersanti vairs nav uzskatāmi par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.2, jo tie nesniedz vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos pakalpojumus un to rīcībā nav nepieciešamo elementu, lai īsā laikā un bez būtiskiem ieguldījumiem sāktu sniegt vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos pakalpojumus.

18. SIA „Amber Telecom” 2018.gada 28.martā tika likvidēta, un līdz ar to elektronisko sakaru komersants nevar nodrošināt elektronisko sakaru tīklu vai sniegt elektronisko sakaru pakalpojumu.
19. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktu Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) saskaņošanai uz vienu kalendāro mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tīrgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.
20. 2019.gada 8.maijā Regulators paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2019.gada 8.maijā ar lietas Nr.LV/2019/2163.
21. Regulators 2019.gada 11.jūnijā saņēma Eiropas Komisijas 2019.gada 7.jūnija vēstuli Nr.C (2019) 4372 final „*Par Komisijas lēmumu lietā LV/2019/2163: vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojumu pabeigšana individuālos mobilo sakaru tīklos Latvijā*”, ar ko Eiropas Komisija saskaņo plānoto pasākumu kopumu Tīrgū Nr.2.
22. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Regulators var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tīrgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tīrgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tīrgū, Regulators pēc iespējas ievēro Eiropas Komisijas izstrādātās tirgus analīzes un būtiskas ietekmes tīrgū novērtēšanas vadlīnijas – Eiropas Komisijas apstiprinātās 2002.gada 11.jūlija vadlīnijas 2002/C165/03 tirgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un elektronisko sakaru pakalpojumiem.
23. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Regulators pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tīrgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
24. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta otro daļu, ņemot vērā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Regulators nosaka, vai konkrētajā tīrgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tīrgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu

elektronisko sakaru komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā.

25. Uz šā lēmuma izskatīšanas Regulatora padomes sēdi tika uzaicināti Komersantu pārstāvji, kuri uz padomes sēdi neieradās.

Regulators secina:

1. Katrs individuālais publiskais mobilais telefonu tīkls veido atsevišķu savienojuma pabeigšanas pakalpojumu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka elektronisko sakaru komersanti ar tiem pieejamiem resursiem un elektronisko sakaru tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā.
2. Pēc konkrētā tirgus definīcijas var secināt, ka tas ir monopoltirgus, tāpēc tirgus daļa ir 100% katrā individuālajā tirgū. Saskaņā ar to var noteikt, ka visiem elektronisko sakaru komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, ir būtiska ietekme tirgū sava publiskā mobilā telefona tīkla ģeogrāfiskās teritorijas ietvaros (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
3. Regulators, izvērtējot katra elektronisko sakaru komersanta būtisku ietekmi tirgū, pieņem šo lēmumu katra elektronisko sakaru komersanta tirgus varas ierobežošanai, nosakot katram elektronisko sakaru komersantam atbilstošas saistības.
4. Ņemot vērā, ka Komersanti nav guvuši ieņēmumus no vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos sniegšanas un ir atteikušies no tiem piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz publiskā mobilā telefonu tīkla numuriem vai ir vienojušies par tiem saistošo starpsavienojumu līguma darbības izbeigšanu, vai to darbība elektronisko sakaru nozarē ir apturēta, Komersanti vairs nevar nodrošināt vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos pakalpojumus.
5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komersanti vairs nav uzskatāmi par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Tirgū Nr.2, jo tie nesniedz Tirgus Nr.2 pakalpojumus un to rīcībā nav nepieciešamo elementu, lai īsā laikā un bez nesamērīgiem ieguldījumiem sāktu sniegt Tirgus Nr.2 pakalpojumus. Līdz ar to Komersantiem nevar būt būtiska ietekme vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram ir jāatceļ Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 1.–9.punkts daļā par šā lēmuma ievaddaļas 1., 2. un 4.punktā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem, Lēmums Nr.57 par šā lēmuma ievaddaļas 3.punktā minēto elektronisko sakaru komersantu un Lēmums Nr.41 par šā lēmuma ievaddaļas 5.punktā minēto elektronisko sakaru komersantu.

Ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, ar Regulatora 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto kārtību „Kārtība par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem”, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., un 17.punktu, otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 30.pantu, 31.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu, 65.panta ceturto daļu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. atcelt no 2019.gada 12.jūlija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2012.gada 19.septembra lēmumu Nr.224 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” daļā par SIA „Amber Telecom”, AS „BALTICOM” un SIA „Telegrupa Baltijā”;
2. atcelt no 2019.gada 12.jūlija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2015.gada 5.marta lēmumu Nr.57 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū”;
3. atcelt no 2019.gada 12.jūlija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.41 „Par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū”;
4. atcelt no 2019.gada 12.jūlija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.38 „Par savienojuma pabeigšanas publiskā mobilā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu” daļā par SIA „Amber Telecom”, AS „BALTICOM”, SIA „Eco Networks” un SIA „Telegrupa Baltijā”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis